

ECOLOGICA

UDC:502.7

ISSN 0354 - 3285

No - 72 • Beograd, 2013. • Godina XX

Samo u pretplati

Izdavač:

**Naučno-stručno društvo za zaštitu
životne sredine Srbije "ECOLOGICA"**

ECOLOGICA

Osnivač i izdavač

NAUČNO - STRUČNO DRUŠTVO ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE SRBIJE - ECOLOGICA

Publisher

SCIENTIFIC PROFESSIONAL SOCIETY FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION OF SERBIA - ECOLOGICA

Za izdavača: Prof. dr Larisa Jovanović, predsednik Društva ECOLOGICA

Glavni urednik – Editor in chief: Prof. dr Larisa Jovanović

Odgovorni urednici – Associate editors

- Prof. dr Vidojko Jović, redovni član SANU, Beograd,
Rudarsko geološki fakultet, Beograd
Prof. dr Duško Bajin, Saobraćajni fakultet, Univerzitet
u Beogradu
Prof. dr Dragan Veselinović, Fakultet za fizičku hemiju
Univerziteta u Beogradu
Prof. dr Vladan Joldžić, Institut za kriminološka i
sociološka istraživanja, Beograd
Prof. dr Slavko Mentus, dopisni član SANU, Fakultet
za fizičku hemiju Univerziteta u Beogradu

Međunarodni uređivački odbor International Editorial board

- Prof. dr Vadim Ermakov, GEOHI RAN, Moskva, RF
Prof. dr Sergej Ostroumov, MGU "Lomonosov", RF
Prof. dr Vyacheslav Zaitsev, Astrakhan State Technical
University, RF
Prof. dr Vladimir Alekseenko, Novorossiysk, Russia
Prof. dr Jaime Bech Borrás, Barcelona, Spain
Prof. dr Bekmamat Djenbajev, Institute of Biology and
Pedology, Bishkek, Kirgizstan
Prof. dr Mihail Panin, Astana, Kazahstan
Prof. dr Fokion K. Vosniakos, B.EN.A, Greece
Prof. dr Anna Nedyalkova, Free University, Varna,
Bulgaria
Prof. dr habil Galya Gercheva, Free University, Varna,
Bulgaria
Prof. dr Hristo Beloev, University of Rousse, Bulgaria
Prof. dr Petar Hristov, Free University, Varna, Bulgaria
Prof. dr Atanas Atanasov, University of Rousse, Bulgaria
Assoc. Prof. PhD Velizara Pencheva, Bulgaria
Assoc. Prof. PhD Margarita Filipova, University of
Rousse, Bulgaria
Prof. dr Vladimir Tomov, Free University, Varna, Bulgaria
Dr Franz Brandstätter, Naturhistorisches Museum, Wien,
Austria
Dr Agni Vlavianos-Arvanitis, Biopolitics International
Organisation, Athens, Greece
Dr Svetlana Jovanović, Mayo Center, Florida, USA
Prof. dr Valentin Vladut, Bucharest, Romania
Prof. dr Sorin Bungescu, Timisoara, Romania

Uređivački odbor – Editorial board

- Prof. dr Gordana Ajduković, ECPD, Beograd
Prof. dr Života Radosavljević, FORKUP, Beograd
Prof. dr Boško Jovanović, Matematički fakultet, BU
Prof. dr Višeslav Hadži-Tanović, Akademija SKAIN
Prof. dr Džozefina Beke Trivunac, ALFA Univerzitet
Prof. dr Gordana Đorđević, ALFA Univerzitet, Beograd
Prof. dr Dušica Karić, ALFA Univerzitet, Beograd
Prof. dr Trajko Petrović, ALFA Univerzitet, Beograd
Prof. dr Dragan Jovašević, Pravni fakultet, Niš
Doc. dr Đorđe Jovanović, FAM, Sremski Karlovci
Doc. dr Zoran Čajka, FEFA, Beograd
Prof. dr Aleksandar Prnjat, ALFA Univerzitet, Beograd
Prof. dr Olja Munitlak Ivanović, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Vesela Radović, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Ljubinko Jovanović, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Mirjana Golušin, EDUKONS, S. Kamenica
Dr Dragoljub Martinović, VIŠER, Beograd
Dr Antonije Onjia, Institut Vinča, Beograd
Dr Ivan Pavlović, Naučni institut za veterinarstvo, Beograd
Dr Dušan Stojadinović, Inst. "Jaroslav Černi", Beograd

Izdavački savet – Publisher board

- Milutin Ignjatović, gen. direktor, CIP, Beograd
Prof. dr Dejan Erić, direktor Instituta ekonomskih nauka,
Beograd
Prof. dr Srđan Redžepagić, pomoćnik direktora Instituta
ekonomskih nauka, Beograd
Prof. dr Aleksandar Andrejević, rektor, Univerzitet
EDUKONS, Sremska Kamenica
Petar Rajačić, predsednik Akademije inovacionih nauka
Marko Babović, JP Elektroprivreda Srbije, Beograd
Aleksandra Čanak Medić, JP Elektroprivreda Srbije
Dr Dragan Škobalj, direktor marketinga, "Vujić", Valjevo

Tehnički urednik: Slavka Vukašinić

Slika na koricama: Labudovi na Dunavu

Prevodilac: Dr Zoran Čajka

Štampanje časopisa pomažu

**MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA REPUBLIKE SRBIJE
INŽENJERSKA KOMORA SRBIJE**

Adresa: ECOLOGICA, Beograd, Kneza Miloša 7a, tel/fax (011)32 44 248; e-mail: ecologica@open.telekom.rs,
www.ecologica.org.rs; Tekući račun: 200 – 2718500101033 – 84 – Banka Poštanska štedionica, PIB 101600071
Štampa: Akademska izdanja, doo, Zemun

ECOLOGICA

Научно – стручно друштво за заштиту животне средине Србије, АЛФА Универзитет, Београд, Институт "Петар Карић", Београд, Институт економских наука, Београд, Bulgarian National Union of Scientists - Rousse, Bulgaria, University of Rousse "Angel Kanchev", Bulgaria, Bulgarian National Society of Agricultural Engineers "Engineering and Research for Agriculture", Bulgaria, Balkan Environmental Association (B.EN.A.), Универзитет EDUCONS, Сремска Каменица, Инжењерска комора Србије, Савез инжењера и техничара Србије, Привредна комора Београда

Под покровитељством

Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

Организују Међународни научни скуп

ОДРЖИВА ПРИВРЕДА И ЖИВОТНА СРЕДИНА

Београд, 23 - 25. април 2014. године

Програм Међународног научног скупа обухвата многе тематске целине и целокупну проблематику одрживог развоја у свим привредним секторима и економији у целини. Научни скуп: „**ОДРЖИВА ПРИВРЕДА И ЖИВОТНА СРЕДИНА**“ намењен је свим стручњацима у свим секторима производње и услуга и свим областима заштите животне средине: истраживачима, економистима, правницима, инжењерима, инспекторима и свима који имају одговоран однос према заштити животне средине и одрживом развоју привреде и ванпривредних делатности.

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ

1. Одржива привреда и потрошња
2. Одржива енергетика
3. Одржива пољопривреда и шумарство
4. Економски аспекти одрживог развоја привреде
5. Одржива животна средина и економске екстерналије
6. Зелена економија и одрживи развој
7. Инвестиције у одрживи развој
8. Економски аспекти примене обновљивих извора енергије
9. Одрживи развој и адаптација привреде на еколошке проблеме
10. Економски исплатива производња органске хране
11. Одрживи саобраћај и туризам
12. Значај одрживе животне средине за људско здравље
13. Одрживи маркетинг менаџмент
14. Правни и економски аспекти одрживе привреде

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ДАТУМИ

Радови за научни скуп могу бити саопштени на српском или енглеском језику. Апстракте на српском и енглеском језику са кључним речима (обима по једна страна А4 формата фонт 12 pt) примамо до **25. марта 2014. године на: E-mail: ecologica@open.telekom.rs**. Апстракти ће бити штампани у Зборнику апстраката, а радови, уколико прођу стручну рецензију, у часопису "ECOLOGICA" (M51).

Радове у пуном обиму, до 6 страна А4 формата, фонт 12, доставити најкасније на дан одржавања научног скупа (штампане у 2 примерка и снимљене на CD-у). Апстракте и радове можете доставити и електронском поштом: **E-mail: ecologica@open.telekom.rs**.

Котизација за учешће на скупу износи 12.000,00 динара. Уплата пре почетка научног скупа на текући рачун Друштва ECOLOGICA број: **200 - 2718500101033 – 84**, или лично на Скупу.

SADRŽAJ – CONTENT

<i>Nina Gradova, Vadim Ermakov, Yuriy Kovalsky</i> The use of microbiological synthesis products for correction of microelementoses	575
<i>Ivan Stošić, Saša Stefanović, Duško Bodroža</i> Ekonomska analiza investicija i podsticajnih mera za zaštitu životne sredine u Republici Srbiji	581
<i>Sonja Đuričin, Isidora Beraha, Mihajlo Đukić</i> The impact of climate extremes on agricultural output in the Republic of Serbia	587
<i>Nedim Suljić</i> Importance of soil cohesion on the stability of retaining reinforced concrete wall	593
<i>Milenija J. Marković, Mirjana Vojinović Miloradov, Dragan S. Veselinović</i> The content of heavy metals in the accumulation Vrutci	597
<i>Gordana Danilović, Miroslav M. Vrvic, Ljubinko Jovanović, Dejana Panković</i> Ispitivanja varijabilnosti gljiva iz roda <i>Trichoderma</i> u rizosferi različitih povrtarskih kultura	603
<i>Zoran Čajka, Larisa Jovanović</i> Informisanost potrošača o ekološkom obeležavanju proizvoda u Srbiji	607
<i>Ana Anufrijević, Goran Dašić</i> Ekonomski i društveni aspekti zelene ekonomije	611
<i>Natalija Minić</i> Upotreba organske hrane i načini njenog plasiranja na tržištu kroz usluge turističke privrede	616
<i>Džejn Paunković, Aleksandra Cvetković, Srđan Žikić, Miroslava Marić</i> Analiza i perspektive tržišta organske hrane u Srbiji	622
<i>Davor Antanasijević, Sonja Nikolić, Viktor Pocajt, Mirjana Ristić, Aleksandra Perić-Grujić</i> Predviđanje emisija odabranih zagađujućih materija vazduha u Beogradu korišćenjem veštačkih neuronskih mreža	626
<i>Milovan Vuković, Nada Štrbac, Danijela Voza, Zvonko Damnjanović, Andriana Petrović</i> Mogućnosti za korišćenje energije vetra u pograničju istočne Srbije	632
<i>Đorđe Jovanović, Dušan Stokić, Milan Matavulj, Saša Igić</i> Strateški značaj razvoja standarda serije ISO 14000 u Republici Srbiji	637
<i>Ljiljana Takić, Ivica Stamenković, Nenad Živković, Nataša Elezović</i> Zagađenje vode reke Ibar u funkciji indikatora stanja životne sredine	644
<i>Gordana Kokeza, Snežana Urošević</i> Problemi i perspektive agroindustrijskog sektora u Republici Srbiji i mere za prevazilaženje krize	648
<i>Darja Žarković, Marko Stanković, Zlatka Jovanović, Olivera Jovanović</i> Potrošnja vode kao indikator održivog razvoja u Republici Srbiji i nove tehnologije za uštedu vode u domaćinstvima	653
<i>Milan Novović, Jovanka Popović, Saveta Vukadinović</i> Ekološke vrednosti prostora Moravičkog okruga u funkciji razvoja različitih vidova turizma	658
<i>Vladimir Adamović, Aleksandar Čosović, Jelena, Avdalović, Sonja Milićević, Vladan Milošević</i> Dejstvo zagađujućih materija na osobine mokre depozicije	663
<i>Rodoljub Čučulović, Ana Čučulović, Dragan Veselinović</i> Temperatura vazduha Donjeg Podunavlja (Opštine Kladovo i Negotin) u periodu od 1980-2009 godina	668
<i>Ivan S. Kostadinović, Zoran I. Cvetković, Aleksandar Z. Cvetković</i> Javno privatno partnerstvo kao model stranog ulaganja u spaljivanje komunalnog otpada – nove šanse ili izazovi ekološki priljave tehnologije	672
<i>Marina Stamenović, Jelena Petrović, Ivana Dimić, Slaviša Putić</i> Mogućnosti reciklaže kompozitnih materijala	678
<i>Aleksandra Branković, Kosovka Ognjenović</i> Podsticanje proizvodnje električne energije korišćenjem obnovljivih izvora energije: Uperedna analiza tarifnih sistema u Srbiji, Hrvatskoj i Makedoniji	683

<i>Isidora Simović, Mirjana Ocokoljić, Dragica Obratov-Petković, Dragica Vilotić</i>	
Varijabilnost morfoloških karakteristika lista mleča u urbanoj sredini i prirodnim populacijama.....	688
<i>Jelena Premović, Slavoljub Vujović, Agneš Boljević</i>	
Razvoj ekoturizma kao primer primene koncepcije zelene ekonomije	692
<i>Vladan Joldžić, Vera Batanjski</i>	
Pravni pristup uticaja hemikalija na klimu.....	696
<i>Jozefina Beke-Trivunac, Larisa Jovanović</i>	
An overview of environmental protection policies of the Serbian Autonomous Province of Vojvodina.....	703
<i>Mihajlo Stanković</i>	
Pregled flore i faune u rezervatu Zasavica od značaja za Emerald mrežu	707
<i>M. Anisimova, V. Koinarski, M. Gabrashanska, I. Vladov, V. Ermakov</i>	
<i>Eimeria tenella</i> infected chickens and affected with tribasic copper chloride.....	711
<i>Vladimir Knežević</i>	
Indeks dugoročne konkurentnosti (SCI) i ekologija	715
<i>Goran Đoković, Adrijana Vuković, Danilo Rončević</i>	
Zastupljenost organskih prehrambenih proizvoda u svetskim trgovinskim tokovima.....	719
<i>Marijana Vidas-Bubanja</i>	
Značaj primene informaciono-komunikacionih tehnologija za povećanje energetske efikasnosti i zaštitu životne sredine.....	725
<i>Olivera Jovanović, Darja Žarković, Jelena Baltić</i>	
Mogućnost korišćenja geotermalnih izvora u Srbiji	731
<i>Milan S. Kosović</i>	
Zagađivanje zemlje i vode i ekonomske eksternalije.....	736
<i>Maja Đolić, Ljiljana Janković-Mandić, Antonije Onjia</i>	
Energetska perspektiva upotrebe prirodnog gasa kao ekološkog goriva – gasna industrija u Srbiji.....	741
<i>Svetko Keranović, Mirko Keranović</i>	
Ekološka ekonomija kao nova naučna disciplina	746
<i>Danka Savić, Milena Nikolić, Danijela Vukočić</i>	
Muljni kolač drvne industrije kao potencijalni izvor toplotne energije	750
<i>Simonida Vučenov, Olja Munitlak Ivanović, Andrea Katić</i>	
Stvaranje novih radnih mesta u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije - izazov za privredu Republike Srbije.....	754
<i>Ostroumov S.A., Podchernyaeva R. Ya., Suetina I.A., Lopatina O.A.</i>	
Toxicity of nanoparticles of copper oxide and iron oxide: bioassay on the human cell cultures of the HeLa cells.....	759
<i>Dejan Filipović</i>	
Prostorno planiranje kao osnova sistema zaštite od prirodnih nepogoda	763

Napomena: Autori radova snose punu odgovornost za originalnost i sadržaj sopstvenih radova.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

502.7

ECOLOGICA / glavni urednik Larisa Jovanović, God. 1, broj 1 (1994) – Beograd (Kneza Miloša 7a) : Naučno-stručno društvo za zaštitu životne sredine Srbije – Ecologica, 1994 – (Zemun : Akademska izdanja) - 28 cm

Tromesečno

ISSN 0354 – 3285 = Ecologica

COBISS.SR – ID 80263175

Posebnu zahvalnost Upravni odbor Naučno-stručnog društva «Ecologica» izražava Savezu inženjera i tehničara Srbije, organima, rukovodstvu i Stručnoj službi za pomoć u realizaciji Programa rada Društva «Ecologica»